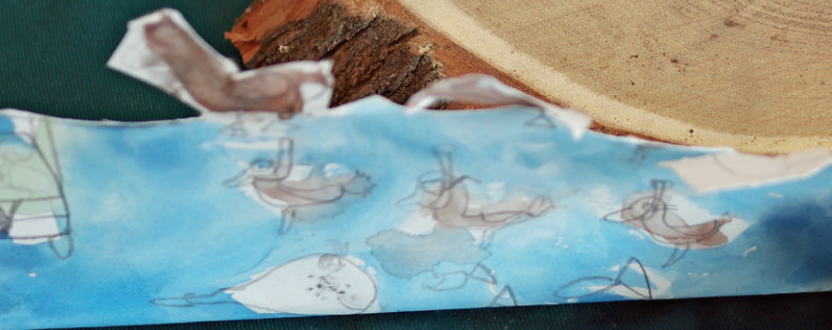
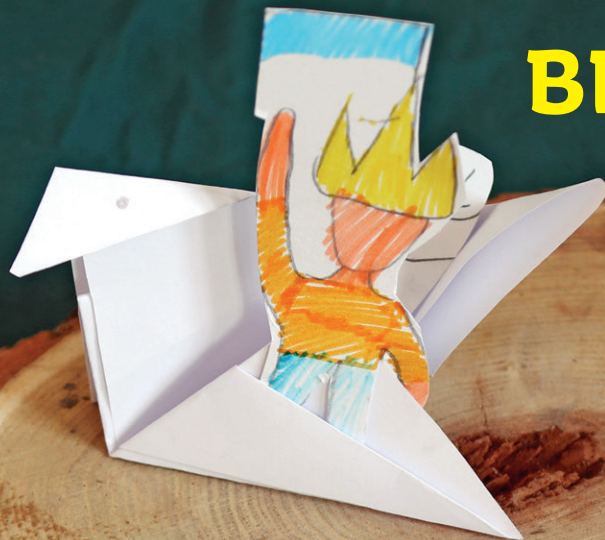

BENEŠOVSKO

ŽIJE PŘÍBĚHY

BENEŠOVSKO

ŽIJE PŘÍBĚHY

Úvod

Na začátku byla dvě slova...

Držíte v rukách knížku Benešovsko žije příběhy III, ve které najdete 27 dětských literárních prací. Žáci ze základních a mateřských škol si z navržených dvouslovných spojení měli vylosovat jedno, kolem kterého pak vymysleli a sepsali příběh. Při čtení jejich dílek se nyní můžete přesvědčit, zda najdete slovní spojení, jako jsou velká voda, zlý trpaslík, zbořený hrad nebo třeba mlsný tatínek. O co však šlo především? O to povzbudit děti k literární tvorbě a rozvíjet jejich vztah k rodnému kraji – Benešovsku.

Do třetího ročníku projektu Benešovsko žije příběhy se ve školním roce 2021/2022 zapojilo 89 školáků ze 17 mateřských a základních škol. Porota z jejich prací vybrala podle jejího názoru nejzdařilejší, a ty byly zařazeny do této publikace. Už v předchozích dvou ročnících se sešly krásné práce, a jsme rádi, že nejenže rok od roku narůstá počet zapojených škol a dětí, ale zvyšuje se také kvalita a kreativita jejich děl. Za pozornost rovněž stojí pestrost zpracování – najdete mezi nimi povídky, pohádky, rozhovory, ale třeba i komiks.

Některé obrázky pocházejí od autorů příběhů, z větší části však byly vytvořeny dětmi z výtvarného kroužku Muzea umění a designu Benešov.

Velké poděkování za tuto knížku i za celý projekt patří společnosti Posázaví o.p.s., která s myšlenkou projektu přišla a v rámci Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Benešov ho již potřetí organizačně zabezpečila. Velký kus práce odvedla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová a členky realizačního týmu Helena Šešinová a Jana Čechová. Cenné bylo

zapojení Pracovní skupiny Čtenářská gramotnost, jejíž členky na sebe zároveň vzaly roli porotkyň. Konkrétně to byly Zuzana Šturcová, Vendula Dvořáková, Hana Pivoňková, Blanka Schůtová a Jana Gabrielová, kterým pomáhala Jaroslava Tůmová z Posázaví o.p.s.

Vážíme si nadšených pedagogů v mateřských a základních školách, kteří své žáky povzbudili k tvorbě příběhů. Děkujeme též Muzeu umění a designu Benešov za spolupráci při tvorbě ilustrací.

Přejeme vám hezké čtenářské zážitky!

Dub, co umí vyprávět

Jedno listopadové dopoledne jsme se s našimi bystrickými předškoláky vypravili v rámci vycházky Na Čeperku, odkud je krásný výhled na naše město. Je odsud vidět Splavský rybník, kostel, bytové domy i mateřská a základní škola. Na louce jsme se zastavili u vysokého dubu s mohutným kmenem. Zdálo se nám, že dubové listy, které ještě nestihly před příchodem zimy opadat, chtějí povídat...

Klukům se dubové listy svěřily, že dub zasadila na louku před tisíci (ale možná i osmnácti, případně i třiceti) lety holčička Rozárka. Louka byla opuštěná a Rozárka chtěla mít své místo, kam si bude chodit hrát. Se sázením dubu Rozárce pomáhala maminka Anička, tatínek Vašek a dědeček Vašek. Holčičky se od dubových listů dozvěděly, že během let, jak dub rostl a sílil, už si

k němu nechodila hrát pouze Rozárka, ale v jeho koruně si začali stavět hnízda ptáci (orel, kos, vrána, datel) a svůj domov zde našly i veverky (oranžová Čiperka, černá Betyнка a hnědá Mašlička).

Dubové listy vyprávěly i o tom, jak se na louku kolem dubu chodily pást srnky a jednou k dubu zabloudil i bažant, který dubu nechal pro radost u jeho kmene jedno ze svých per. Listy nám prozradily i to, jak беруšky, broučci a housenky, kteří mají svůj domov na louce, občas dub pěkně zlobili, když si dávali závody po jeho kmenu, čímž dub lechtali.

Dub dobře ví, že je o jeho kořeny dobře postaráno. Čas od času se u jeho kmene objeví krtina, pozdrav od krta – ochránce jeho kořenů. V den naší vycházky jsme žádnou krtinu pod dubem

nenášli. Na jaře dá krtek jistě vědět, že je s kořeny dubu vše v pořádku.

Tento nádherný dub už toho hodně zažil. Přežil vánice, bouřky, letní parna, silné deště, i nad jeho korunou byla

mnohokrát vidět nádherná duha. Kdybyste měli někdy cestu do Bystřice, můžete se vydat ulicí Na Čeperce až k louce, kde tento nádherný strom roste. Třeba vám také bude chtít něco vyprávět...

text: třída Tygři
Mateřská škola Bystřice,
okres Benešov
ilustrace: Lenka Čeperová

Výlet na zříceninu

Jeden krásný podzimní den se naše třída Žabiček vydala na výlet na blízký zbořený hrad, který se jmenuje Zbořený Kostelec. Šli jsme po klikaté a strmé cestě, která vede lesem. Během cesty jsme si vyprávěli, kdo tam asi bydlel. Když jsme dorazili k cíli, měly děti jasno – tak ohromné kameny mohl rozházet jen silný obr Dobr, zlý trpaslík Zlobil nebo drak Jiskrňák. Ve zbořeném hradě jsme vylezli na vyhlídkovou skálu, odkud

děti pozorovaly velkou vodu – naši řeku Sázavu. Také děti objevily trůn, kde určitě sedával hodný král.

Najednou se něco kolem nás mihlo, až jsme se lekli. Kdo nás to tu straší? Pod kameny zalézala myška, a tak se vystrašené děti uklidnily, že ve starém rozbořeném hradě žádná strašidla ani zlé bytosti nebydlí.

text: třída Žabičky
Mateřská škola Krhanice, okres Benešov
ilustrace: Zuzana Pešánová, Jan Chramosta

Jak jsme hledali poklad

Jednoho dne dopoledne jsme se vydali já, děda, babička a brácha Filip do Zderadického lesa za pokladem.

Babička vzala do batohu pití. Šli jsme po cestě označené praporky. Přeskakovali jsme přes potok. Cesta byla nekonečná. Bloudili jsme sem a tam a nakonec jsme tam došli. Najednou jsme před sebou uviděli poklad. Bylo to ohniště, buřty, kečup, hořčice, chleba, nůž, ještě sirky a Pe-Po.

Přemýšlel jsem, kdopak nám ten poklad přichystal. Viděl jsem vánočního skřítku, ale nikomu jsem nic neřekl. Oheň jsme

zapálili, buřty jsme si napíchli na klacek a opekli.

Když jsme se najedli, začali jsme hrát na schovku a na piráty. Nejlepší byla ale schovka.

Já se schovával za strom, ostatní běželi až k silnici. Proto mě brzy našli a zapikali. Pak jsem hledal já.

Když se začalo stmívat, vyrazili jsme zpátky k domovu. Už jsem se moc těšil. Měl jsem spoustu zážitků a velkou radost, že jsme poklad našli a snědli.

*text a ilustrace: Jakub Hulan, třída Měsícci
Mateřská škola Neveklov*

Co les skrývá?

V malé vsi Dalešice bydlím s rodiči a bráškou Vojtou. Jedno sobotní odpoledne nám maminka řekla, že půjdeme na procházku do lesa. Kolem lesa jezdíme každý den do školky autem nebo autobusem. Často jsme přemýšleli o tom, co se v tomto lese skrývá.

Už bylo po dešti a v dálce se na obloze objevila nádherná duha a my všichni tři jsme vyrazili do lesa. Když jsme tam došli, chodili jsme křížem krážem, skákali přes pařezy a občas jsme o nějaký zakopli.

Měli jsme špinavé ruce. Najednou jsme zaslechli bublat potůček. Doběhli jsme k němu a umyli si špinavé ruce.

Maminka si sedla na kámen a sledovala nás, jak já s Vojtou skáčíme přes potok.

Ani jeden z nás do něho nespádl. Našli jsme také houby, ale nesbírali jsme je. Dívali jsme se na ně a obdivovali je. Na obloze létali ptáci a svítilo sluníčko.

Najednou maminka zavolala: „Verunko, Vojtíku, je čas jít domů.“ Cestou zpátky jsme narazili na posed pro myslivce. Pozorují z něj lesní zvířátka. Pod posedem jsme našli patronu. Vzali jsme si ji domů. Největší radost z ní měl Vojta.

Když už jsme byli blízko našeho domu, tak povídám: „Maminko, mám velkou radost, že sis našla čas a šla jsi se mnou a Vojtou prozkoumat les.“

*text a ilustrace: Veronika Pokorná, třída
Měsíčky
Mateřská škola Neveklov*

Zlobivá kouzelná houba

Byla jednou kouzelná houba, která šla do lesa Konopiště čarovat. Potkala tam hříbka, kterého zaklela do kamene. Houby se mu snažily pomoci, zkoušely se dostat do zakletého kamene, ale nešlo jim to. A tak je napadlo, že by mohly poprosit tu zlobivou kouzelnou houbu, aby odčarovala jejich milovaného kamaráda hříbka.

Kouzelná houba si vyslechla houby z celého lesa a řekla: „Ano, ano. Tak já to tedy udělám, když jste s hříbkem všichni tak dobří kamarádi.“ Vzala svou kouzelnou hůlku a začala čarovat: „Abraka, dabraka, čáry, máry pod kočáry,

ať se z kamene opět stane hříbek.“ A opravdu... z kamene se opět stal ten krásný hříbek. Konopištské houby se radovaly, že mají zpátky mezi sebou svého báječného kamaráda.

Kouzelná houba se jim dokonce omluvila i za to, že byla na ně tak ošklivá. Hříbek i jeho kamarádi té kouzelné zlobivé houbě odpustili a dokonce ji pozvali na lesní dýchánek, kde se podával čaj z lesního ovoce a bylinek. Po krásném odpoledni šla kouzelná houba s radostí zase domů, protože od této doby už měla v Konopišti kamarády a stala se z ní hodná kouzelná houba.

text a výtvarná práce: děti ze třídy Medvíďata
učitelky Kamila Nováková, Milada Granátová, asistentka Nicola Boháčková
Mateřská škola „Čtyřlístek“ Benešov, Bezručova 1948 – příspěvková organizace

Knoflík

Byla jednou jedna vesnička nedaleko Konopiště a tam se do malé chalupy přistěhovala mladá vdova. Chaloupka nebyla z největších, zato k ní náležela tři pole a velký les, kde byl podle pověsti zakopán poklad. Někdo by si řekl, že stačí vykopat poklad a má nadosmrti vystaráno. Ale tradovalo se, že poklad hlídá duch loupeživého rytíře, který před pěti sty lety sužoval kraj. Ten každého, kdo se odvážil a pokusil se pokladu zmocnit, proklel nebo na místě zabil. Protože se vdova ducha bála, chtěla les prodat. O les kvůli duchovi nebyl zájem, ale dva kupci se nakonec našli. Byli to dva sedláci. Jeden chudý a druhý bohatý. Chudý chtěl les koupit na splátky, ale bohatý nabízel hotové peníze. Jak se dalo předpokládat, vdova se rozhodla, že les prodá bohatšímu sedlákovi. Chudý

sedlák se rozzuřil a řekl si, že se jen tak šance na poklad nevzdá a vymyslel plán, jak získat pozemek pro sebe a ještě o něco levněji než byla původní cena.

O koupi už bylo rozhodnuto, a proto se vdova s bohatším sedlákem vypravila na obhlídku lesa. Šli dobrou hodinu po klikaté cestě, než došli k jeho kraji. Poté se vydali po zvěří vyšlapané cestičce do nitra lesa. Náhle se sedlák sehnul a kouká, na zemi leží knoflík. Zvedl ho a strčil do kapsy, protože takový knoflík se může kdykoliv hodit. Když vtom něco zašustilo v nízkých smrčcích u pěšinky – a zas a znovu. Najednou ze smrčí jakoby vyplula bílá postava s obrysy vysokého a zdatného muže. Vdově i sedlákovi bylo jasné, že to je duch loupeživého rytíře. Duch se k nim přiblížil a promluvil

hlubokým hlasem: „Kdo se opováhá a jen se dotkne mého pokladu, nemine ho trest a můj vlastní meč na něm vykoná ortel smrti!“

Sedlák sice neztratil duchapřítomnost, ale vdovu, která zatím upadla do mdlob, stačil chytit jen tak tak. Vzal ji do náruče a utíkal z lesa, co mu nohy stačily. Zamířil rovnou do její chalupy, položil ji na postel a na čelo jí položil studený obklad. Probrala se, ale musela ještě chvíli ležet, protože ji bolela hlava. Sedlák vyšel ven ze stavení a potkal babičku Dvořákovou. Ta se ho zeptala, co se stalo, a když jí všechno vylíčil, pokřižovala se

a pokračovala v cestě do kostela. Když vdově už nic nebylo, odešel zpátky na svůj statek. Den poté potkal svého souseda, chudšího sedláka, a pozval ho do hospody na jedno pivo. Mezitím co popíjeli ve venkovní zahrádce hostince U Divoké kachny, vyprávěl bohatší sedlák příhodu, která se mu v lese stala. Při vyprávění si všiml, že jeho chudšímu sousedovi chybí jeden knoflík u košile.

Ten knoflík je dodnes uschován v oddělení omezeného přístupu v Muzeu umění a designu v Benešově, aby již nikoho nenapadlo tento poklad hledat.

text: Tomáš Benda, 5. A
Základní škola Bystřice, okres Benešov, příspěvková organizace
ilustrace: Anna Hübnerová

Velká voda v Benešově

Na malebném náměstí středočeského města Benešov se nachází nádherná fontána, ze které v letních měsících úchvatně tryskají proudy třpytivých kapek čiré benešovské vody. Před mnoha a mnoha lety, jednoho krásného letního odpoledne, se nad Benešov snesla temná mračna a tři roky, tři měsíce, tři dny a tři noci nepřestalo pršet.

Přišla velká voda a vše, co jí přišlo do cesty, brala s sebou. Deštivé proudy velké vody zatékaly všude: do ulic, do obchodů, do sklepů paneláků... A jak tak neustále pršelo, velká voda se nevyhnula ani fontáně na benešovském náměstí. Fontána se velké vodě bránila vší silou, až z toho ztratila rozum. Vodu, která z ní vždycky nádherně tryskala, začala stříkat po celém náměstí. Nikdo si s tím

nevěděl rady. K velké vodě přibyla ještě ta z fontány.

Hasiči z celého okolí i všichni, kdo mohli nějak pomoci, válčili s fontánou celé dny i celé noci. Vodu odváželi do ostatních krajů. Byly tomu právě ten den tři roky, tři měsíce, tři týdny, tři dny a tři noci, když ráno na benešovských kostelních hodinách třikrát zakokrhal kohout. V tu chvíli se mračna roztrhala, vysvitlo sluníčko, velká voda opadla a fontána se zklidnila. Všichni měli velkou radost. Od té doby nikdy tolik nepršelo a fontána zase tryská svoji benešovskou vodní píseň.

text: Vladimír Dřízal, 5. třída
Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov
ilustrace: Nela Vaněčková, Bára Vrkočová

Deník z půdy

Žil jeden kluk a ten se jmenoval Max. Max bydlí s rodiči v Divišově. Na prázdniny odjel k babičce do Benešova. U babičky má svoji partu kamarádů a s těmi zažívá skvělá dobrodružství. Babička má velký dům se zahradou. Babička peče vynikající sladoučké koláče, které má Max nejraději. Zrovna když se díval na televizi, ve které dávali zprávy o tom, že se hledá ztracený mlýn v Benešově, zazvonil zvonek. Přišel Maxův nejlepší kamarád Tim. Tim je zajímavý kluk.

Max s Timem se rozhodli, že půjdou prozkoumat starou půdu u babičky v domku. Půda vypadá jako tajemný pokoj. Hlídá ji černý kocour. Vyšli nahoru po dřevěných schodech a uviděli tam v rohu starou knihu. Byl to deník. Začali

mu říkat “deník z půdy”. Na první straně byl nakreslený zlý trpaslík. Deník psal Maxův tatínek, když byl malý. Tatínek v něm popisoval dobrodružství, která zažíval v Benešově a jeho okolí. U každého zápisku byl nakreslený obrázek, například jelení stopy v lese, zbořený hrad Stará Dubá nebo vyhlídková skála Máj v Krňanech.

Maxe napadlo, že z deníku udělá nekonečný příběh. Řekl Timovi, že prožijí další dobrodružství, udělají si výlet do Týnce nad Sázavou a podívají se na zříceninu Zbořený Kostelec. Domluvili se, že pak napíší do deníku, jak našli hrádek na kopci. Tim měl nápad, že popíší, jak tam přišel našťvaný turista, který právě zabloudil, protože ztratil turistickou značku.

Max byl z nápadu nadšený. Když si pak s Timem příběh přečetli, museli se smát, jaká to byla legrace. K příběhu ještě dopsali datum, kdy příběh psali a domalovali obrázek, na kterém byla klikatá cesta a kamínky z potoka.

Když to měli hotové, tak šli za tatínkem, aby si to přečetl. Tatínek byl rád, že je v deníku další příběh. Společně odnesli deník zpátky na půdu a řekli si, že příští rok, až Max zase přijede do Benešova, napíší s Timem do deníku další příběh. Už vědí, že jejich další příběh se bude odehrávat na Konopišti, kde budou hledat podzemní chodbu nebo například kouzelnou kouli. Na Benešovsku je spousta zajímavých míst, tak se z deníku z půdy určitě stane zábavné čtení.

text: Dominik Antoš, 5. A
Základní škola Benešov, Dukelská 1818
ilustrace: Miki Ledecký, Eline Bohatsch

O sovičce Rozárce

Sovička Rozárka byla sova pálená. Rozárka žila ve vysokém dubu nedaleko zámku Konopiště. Každý den se dívala z vysokého dubu na děti, jak si hrají. Často létala parkem, kde viděla spoustu zajímavých věcí, např. černého kocoura, jelení stopu, zatoulanou ovečku, rozesmátého krtka a klikatou cestu s našťvaným turistou. Jednou večer se byla proletět v parku blízko místa, kde přistávají balóny. Uviděla jeden klesající balón. Rozárka byla hodně zvědavá, a proto se letěla podívat blíž. Jenže nedávala pozor. Zamotala se do lana u balónu. Snažila se z něj dostat,

ale nešlo jí to. Poranila si přitom křídlo. Nemohla létat.

Uviděla to holčička Ela, která přiletěla balónem. Ela si vzala Rozárku k sobě domů, protože bydlela ve velkém domě. S maminkou ji vzaly k veterináři. Veterinář zjistil, že křídlo není zlomené, ale jen pohmožděné, a Rozárka bude brzy v pořádku. Ela se o Rozárku hezky starala a ta se brzy uzdravila. Ela s maminkou odnesly Rozárku zpátky do parku. Od té doby si Rozárka dávala velký pozor, kudy létá, a už nebyla tak zvědavá.

*text: Barbora Sochůrková, 5. A
Základní škola Dukelská 1818, Benešov
ilustrace: Anna Hubnerová, Ludmila Dvořáková, Barbora Francová, Magdalena Prudká, Helena Prudká, Simona Křivková, Zuzana Křivková, Lucie Dubová*

Myslivercké příběhy

Dnes jsem už stará babička. Staré babičky a staří dědečkové často vyprávějí příběhy ze života, tak tady je ten můj.

Jmenuji se Mara. Je mi patnáct let. Možná si říkáte, že v patnácti není člověk přece starý, ale já nejsem člověk. Jsem patterdale teriér. Takové menší lovecké psisko. Můj život je krásný a pestrý. Nebyl takový vždycky. Mládí jsem měla docela těžké. Ale naštěstí se mě zlý páníček včas zbavil a z kladenského útulku si mě má nová rodina jednoho dne odvezla do Benešova. To bylo asi tak v mých necelých třech letech. Začala veliká sranda. Už žádná klec a rohožka v boudě z novin, ale krásný plyšový pelíšek, mňamózní papání a procházky, kdykoli jsem si jen vzpomněla.

Hezké bylo, že se naše rodina pomalu rozrůstala a já pečovala nejdříve o malého kluka a zanedlouho přišla na svět i holka. Měla jsem tolik nejlepších kamarádů, že se mi o tom nikdy předtím ani nesnilo. Naše maminka a tatínek nás venčili každý den a já všechny hlídala a doprovázela na každém kroku. Při toukách po okolí města jsem cestu nejdříve prozkoumala. Zjistila jsem, jestli je bezpečná, a svou smečku jsem si dobře hlídala a stále přepočítávala. Někdy šlo lidí víc, někdy jen nás pět. Hlídat lidi není žádný med. Někdo chodí rychle a někdo se loudá a já se pro ně pak musím vracet. Ale vždycky to zvládnu. To se nebojte. To je můj úkol, hlídat si svou rodinu.

Nejhezčí byly výlety do Konopiště. Tam jsou krásné lesy, rybník, bažanti, kachny,

veverky, a to byste nevěřili, dokonce i medvěda tam mají... To jsou ty chvíle, kdy mít přehled o všem, co se kde šustne, je i na mě moc. Cestu jsme si často zkrátili takovou srandovně malou červenou mašinou a zaplnit skoro půlku vagónku naší partě nedělalo problém. Mašinka zastavila, ohlásila zastávku Konopiště/parkoviště, dveře se otevírají a vystupuje se rovnou za čenichem, tedy za vůní parku. Nedá se odolat! Stánek je u vysokého dubu. Párek voní zprava, klobásky zleva, prostě psí lahůdkářství. Oblizuji se až za ušima. Jednou se mi dokonce povedl psí kousek. Omylem jsem na této zastávce vystoupila sama a mašina se s mou tlupou rozjela dál. Naštěstí jsme se všichni v pořádku zase shledali.

Zpět k dobrotám. Co mám raději než lovení upečeného masa, je lov živého masa. Víím, že jsem v tom dobrá, cítím to v kostech. Už jsem takhle ulovila pár myší a jednou jsem zakousla dokonce bažanta. Jsem myslivec a bažanty mám nejradši. Srnky a divoáci v lese mě taky baví. Ráda se s nimi proběhnu po klikatých lesních cestách. Ale, jak říkám: „Bažant je bažant, takže když vidíš jelení stopy, tak na ně zapomeň!“ Kdo znáte dobře naše město, tak víte, že tu je bažantů kupu. Na Konopišti mají tisíce bažantů svůj domov. Ale jen do té doby, než jim to myslivci z celého světa spočítají.

text: František Macura, 5. A
Základní škola Benešov, Dukelská 1818
ilustrace: Silva Pešinová

Detektiv krysák

Ve staré popelnici u Dukly žil krysák Míša. Nebyl ani velký, ani malý, ani hubený, ani tlustý, zkrátka byl urostlý tak akorát. Rád nosíval žluté kšandy a velikánskou lupu. „Už se těším na další případ!“ říkal si. A najednou na něj z keře vyskočil černý kocour. Krysák se lekl a vyděšeně vykřikl: „Prosím, nech mě být!“ „Neboj, já ti nic neudělám. Jen bych tě chtěl požádat o pomoc. Mám na Konopišti kamaráda, říkají mu Rozesmátý krtek. Jenže bohužel už není rozesmátý, protože se mu ztratila kouzelná koule. Já bych mu rád pomohl.“

Krysák si oddychl, že ho kocour nesnědl jak malinu. Rychle se uklidnil. A protože byl detektiv, který chtěl řešit zapeklité případy, hledání ztracené kouzelné koule byla pro něj výzva. Naskočil kocourovi na

kožich a vydali se rychle do zámeckého parku na Konopišti. Cestou minuli postaršího turistu. Dokonce mu přeběhli přes cestu zprava doleva. Z dosud klidného turisty se stal rázem pověřčivý a hlavně naštvaný turista. „To bude zas smůla, černý kocour přes cestu, to abych se místo na zámek vydal zpátky na vlak,“ řekl turista.

Konečně kocour s detektivem krysákem doběhli domů ke smutnému krtkovi. „Máš na někoho podezření?“ zeptal se detektiv. „Ano, mám. Na železínskou lišku, má noru u zbořeného hradu.“ A najednou se u nich objevil konopištský zajíc a povídal: „Čistě náhodou jsem, pánové, poslouchal, o čem se bavíte. Znam tuhle lišku zlodějku. Nedávno jsem viděl, jak si kouzelnou kouli odnesla do své nory.“

Zajíc je zavedl k liščí noře. Detektiv krysák pomocí své velké lupy začal, jako správný detektiv, důkladně prozkoumávat okolí nory. Po chvíli se zamyslel a rozvážně pronesl: „Liška je uvnitř. Musíme ji nenápadně vylákat ven, abychom mohli její noru prozkoumat.“ Zajíc řekl: „Já bych měl nápad. Zadupu u nory a uvidíte, jak liška rychle vyběhne. Ona si mě už dlouho chce ulovit.“

Krysák Míša s černým kocourem se schovali za dubek a zajíc se připravil. Třikrát silně dupnul a okamžitě vyrazil kolem Konopištského rybníka s liškou v patách. Jakmile byli pryč, detektiv s kocourem začali okamžitě prohledávat liščí noru. Krysák Míša málem upustil překvapením lupu a černý kocour měl oči jako kola u vozu. V liščí noře našli nejenom kouzelnou kouli, ale i slaměný

klobouk italské turistky, mobil pana kastelána, kšiltovku, sluneční brýle, spoustu dalších věcí a dokonce ještě boxík s nedojedenou svačinou žáka 5. A, který tam byl se školou na výletě. Pobrali liščí lup, a když vylezli ven, zajíc na ně čekal a spokojeně se usmíval. Už dávno si přál lišku pořádně prohnat a byl rád, že mohl pomoci novým kamarádům.

A tak se stalo, že krtek dostal zpět kouzelnou kouli a byl zase rozesmátý. V pokladně konopištského zámku se objevil mobil pana kastelána, do krabice, která byla označena jako Ztráty a nálezy, přibyl slaměný klobouk italské turistky, kšiltovka, sluneční brýle a prázdný svačinový boxík žáka 5. A. (Krysák je totiž krysa každým coulem, takže si nemohl pomoci a když se kocour nedíval, sezobl nazelenalou sváču a ještě se mlsně olízl).

Detektiv krysák a jeho kamarádi netoužili po slávě, ani nečekali na odměny za nalezení ztracených věcí. Chtěli nenápadně zmizet, ale pozornému zraku pana kastelána nic neuniklo. A tak se stalo, že od té doby měl krysák Míša svou detektivní kancelář na Konopištském zámku. A líbila se mu

kastelánova odměna za vykonávané detektivní služby v podobě pravidelného přísunu sýru ementál, o svátcích a narozeninách sýru parmazán, a uvítal i sladoučké koláče, smetanu a mrkev, o které se bude dělit se svými nejlepšími kamarády, které při svém posledním detektivním případu potkal.

*text a ilustrace: David Franc, 5. A
Základní škola Benešov, Dukelská 1818*

Komiks

text: Lukáš Hlavatý, Dominik Pavlíček, 3. třída
Základní škola a mateřská škola Lešany, okres Benešov

Mlsný tatínek

Na okraji Benešova stojí malý a obyčejný domeček. V něm žije maminka, tatínek a jejich dcera Jana. Lidé se jim smějí, protože jejich tatínek byl tlustý. On totiž pořád něco mlsal. Všechny sladkosti hned doma zmizely. Nikdy by nesnědl salát nebo něco zdravého. Mlsnému tatínkovi to najednou začalo vadit. Řekl si, že bude jíst zdravě, a snažil se mít víc pohybu. Jana a maminka byly hubené, protože často chodily na výlety kolem řeky Sázavy. Maminka mu pomohla připravit zdravý jídelníček a Jana s tátou začali pravidelně běhat v parku kolem zámku Konopiště.

Za pár měsíců se táta cítil hubenější, a tak šel s nimi pyšně na procházku do centra Benešova. Když tam přišli, všichni na něj udiveně koukali. Paní Melounová se divila a řekla: „Kdo to je?“ V tu chvíli

byla Jana na svého mlsného tatínka hrdá. Běhání se vyplatilo.

Blížily se tatínkovy narozeniny. Místo dortu dostal salát a krásné nové kolo. Měl takovou radost, že hned naplánoval výlet na vyhlídku Máj, na zříceninu hradu Kožlí a na zámek Jemniště. Konečně mohl vidět všechno na vlastní oči, nejen o tom slyšet vyprávět.

A Jana s maminkou už mu nikdy neřekly: „Ty náš mlsný tatínku.“

*text a ilustrace: Tereza Pěkná, 4. A
Základní škola T. G. Masaryka,
příspěvková organizace, Pyšely*

O drakovi a kouzelné kouli

Byla jednou jedna dračice. Jmenovala se Bibi. Ta dračice bydlela i se svými rodiči na zámku v Konopišti. Bibi měla spoustu dračích kamarádů. Jednoho dne přišla hrozná vichřice. Byla tak velká, že ze zámku odlétla střecha. S Bibi to házelo nahoru a dolů a nakonec ji vichřice vyfoukla ven. Odfouklo to i její rodiče. Odfouklo je to do velké kouzelné koule. Bibi došlo, že za divokou vichřicí stojí zlá kouzelnice Amerin, lovkyně draků.

Bibi na nic nečekala a vletěla přímo do té velké magické koule. Z ničeho nic se Bibi objevila v tajemném pokoji. Visely zde železné klece, v jedné z nich byla maminka a v druhé tatínek. Když je Bibi spatřila, vykřikla: „Mami, tati!“ Rodiče se usmáli, šťastni, že vidí Bibi. Najednou dovnitř vběhla Amerin. „Schovej se,

Bibi!“ Ale než to maminka dořekla, na Bibi spadla velká klec. „Pustím vás, ale nejdříve mi musíte prozradit tajemství dračí moci!“ vykřikla Amerin. V tom ale přišli na pomoc Bibini kamarádi a začali na zlou kouzelnici chrlit oheň. Bibi toho využila a rozbila klec. Poté osvobodila i své rodiče. Všichni začali bojovat proti Amerin. Ta měla sice brnění z dračí kůže, ale nic naplat. Draci ji hravě přemohli. „Nemůžeme se dostat ven, nejde to!“ volají dračí kamarádi. „Počkat, Amerin má na krku kouzelný amulet! S ním prolomíme kouzlo.“ Bibi rozbije Amerinin kouzelný amulet a skutečně, všichni se dostanou z koule ven. Jen lovkyni draků Amerin to ven nepustí. Draci tak opět žijí v bezpečí konopištského zámku a nic jim nehrozí ani neschází.

text: Adéla Andrlíková, Barbora Pávková, 3. třída
Mateřská škola a základní škola GAIA, Týnec nad Sázavou
ilustrace: Kamila Adámková

Skřítkové

V našem školním kabinetě bydlí skřítkové. Jmenují se Šmudla, Fousek, Šíša a Bubla. Ve dne spí ve svých tajných pelíšcích a nesmíme je rušit, to nemají rádi. Zato v noci! Vylezou potichu ze svých pelíšků a už si to šupajdí po prázdné škole. A jak dovádějí! Jezdí po zábradlí, houpou se na sáčcích s tělocvikem, dávají si koupel v plném umyvadle, lezou po květinách jako po stromech, koulejí si obrovským míčem... Jsou to hodní skřítkové, jen někdy trochu lumpačí. A sem tam nám napíše na tabuli vzkaz! Umí hezky psát, ale je to jejich psaní trochu legrační... Víte, kde se naši skřítkové vzali? To je úplná pohádka...

Žili jednou čtyři skřítkové. Bydleli ve staré škole v Postupicích. Stará škola měla dvě velikánské třídy a hodně

oken. V každé třídě byla stará kamna a za nimi skřítkové bydleli. Skřítkové se jmenovali Bubla, Fousek, Šmudla a Šíša. Skřítkové byli moc hodní. Když se někomu nedařilo, třeba počítání, jeden skřítek pomalu vylezl ze skryše, vlezl pod lavici a radil dětem. Všechny děti musely chodit hned po vyučování domů. Na kostelních hodinách odbíjela dvanáctá. Děti se cestou domů sešly se skřítky u postupického kostela svatého Martina pod vysokým dubem a ti předávali dětem své zkušenosti. Když byl někdo rošťák, tak mu skřítcí řekli: „Když budeš hodný, tak ti to možná půjde líp.“ Když se zlepšil, udělali tajné kouzlo, aby byl už napořád šikovný a hodný. Děti jim za to dávaly tajně drobečky od svého oběda.

Přišla nová doba. V Postupicích si lidé postavili novou školu a do staré školy

přestaly děti chodit. Skřítcí se tam nudili a hledali, kam by mohli jít. Najednou přiletěly vrány. Skřítkové se jich ptali: „Hledáme novou školu.“ Vrány řekly: „My o jedné víme, jestli chcete, zavezeme vás tam. Posad'te se nám na záda. Už můžeme vyrazit?“ Skřítkové odpověděli: „Ano můžeme.“ Tak vrány vzlétly a přilétly na parapet okna. Protože bylo pootevřené, skřítkové nakoukli dovnitř, jestli tam někdo není. Nikoho neviděli, tak opatrně vlezli dovnitř. Hned poznali,

že budou bydlet v kabinetu, protože je to tam takové ukryté, kam děti moc nechodí. Najednou paní učitelka otevřela dveře. Skřítkové utekli za starou tabuli a řekli si: „Tohle bude náš nový domeček. A musíme si udělat z něčeho taky pelíšky.“ Bubla řekl: „Já mám nápad, poprosíme děti, aby nám vyrobily domečky i s pelíškem.“ Děti jim domečky vyrobily, skřítkové se v domečcích ubytovali a byli spokojeni. Žije se jim tam od té doby moc dobře.

text: děti 2. třídy s paní učitelkou Šárkou Czafíkovou
Základní škola a Mateřská škola Postupice, okres Benešov
ilustrace: Nela Vaněčková

Rej a sázavský drak

Rej je obyčejný chlapec z Týnce nad Sázavou. Má rád přírodu a ze všeho nejradši chodí k řece. Jednou se šel Rej právě projít k řece, ale to netušil, že mu tato návštěva změní život. Sedl si na okraj řeky a namočil si nohy.

„Dneska je voda nějaká studenější,“ pomyslel si Rej a dál tomu nevěnoval pozornost. Za chvíli mu voda připadala zase o něco víc studená a samotná řeka byla víc a víc rozbouřená. Proud byl divoký, silný a opravdu studený. Rej vyndal nohy z řeky a přišlo mu divné, že se ve vodě začal tvořit malinký vodní vír. Začal se obrovskou rychlostí zvětšovat. Rej měl v plánu od řeky radši utéct, ale najednou jako by z vody něco vylézalo. Netrvalo dlouho a z vody vylezl vodní drak. Byl krásně modrý, jako z vody vytvořený a docela velký.

„Co jsi zač?“ zeptal se vyděšeně Rej. „Já jsem Suzie a jsem vodní drak řeky Sázavy,“ odpovědělo to stvoření. „A to každá řeka má svého draka?“ zeptal se Rej. „No ovšem, každá řeka má svého draka, který chrání ji a její okolí.“ Rej jenom vyděšeně koukal. Suzie se zeptala: „A jinak – jak se jmenuješ ty?“ „Já jsem Rej.“ „Hezké jméno,“ odpověděla Suzie, „a proč jsi tu tak sám?“ dodala. „Nemám žádné kamarády, tak chodím sem a povídám si s řekou.“ „Tak to jsme si dost podobní, také žádné kamarády nemám,“ odvětila Suzie smutně. „Opravdu?“ podivil se Rej. „Tak to bychom mohli být kamarádi spolu, kdybys chtěla.“ „Samozřejmě!“ zaradovala se Suzie. Rejovi zapípaly hodinky. „Ne, to ne!“ zděsil se. „Co se děje?“ zeptala se Suzie. „Už je čas, abych šel domů, jinak bude

doma peklo,“ odpověděl Rej. „Škoda no..., tak utíkej, ať není doma to peklo.“ „A budeš tu zítra zase v tenhle čas?“ zeptal se Rej Suzie. „Samozřejmě budu a budu se snažit, abych tě zase nevylekala.“ Rej se jen usmál a běžel domů.

Další den se znovu sešli a pak znovu a znovu. Rej chodil každý den celý měsíc v kuse k řece... Jednoho dne přišel jako obvykle, ale netušil, že to bude to nejsmutnější setkání se Suzie. „Už jsem tady!“ zavolal Rej vesele. „To je dobře, musím ti říct něco důležitého,“ ozvala se Suzie. Rej se zarazil. „Dnes je to naposled, co tu s tebou můžu takhle být,“ řekla. „Cože, proč?“ zděsil se Rej. „Protože už nastal čas, abych zase hlídala jinou část řeky, jinou část než je tento okres.“ „Takže tě vidím naposled?“ hlesl

Rej. „Doufám, že ne, ale bude to trvat nějakou dobu, než se zase uvidíme, ale věřím, že pokud budeš i nadále chodit k řece, tak se někdy snad ještě aspoň na chvíli uvidíme.“ „A za jak dlouho?!“ vyhrkl Rej. Suzie vysvětlovala: „Reji, řeka Sázava je opravdu dlouhá a já musím každý její okres hlídat minimálně měsíc. Je to moje zaměstnání, takže já si nevybírám, kdy a kde budu hlídat...“ Rej byl teď smutnější než kdykoliv předtím. „Už budu muset jít,“ řekla Suzie, „ale nezapomeň, Reji, jsi můj nejlepší kamarád.“ Nato zahučela v hlubině. Rej už viděl jen vodní stopu, co po ní zůstala.

O pár let později šel Rej na střední školu a našel si tam kamaráda Sama. Nechodil už k řece, ale trávil volný čas se Samem. Za nějaký čas už měl práci, dům a hlavně dvě děti – Maxe a Suzie. Ano, pojmenoval

svou dceru po své nejlepší kamarádce z dětství. O tom ale nikdo nevěděl.

Jednou se Rej rozhodl, že si s dětmi udělají výlet k řece. Dětem se tam moc líbilo a Rejovi samozřejmě také, protože vzpomínal na svou dračí kamarádku Suzie. „Tati, tati, tam něco je!“ volal Max. „To bude asi ryba,“ odvětil Rej. „Ale tati, to není ryba, to je něco mnohem

většího!“ zavolala malá Suzie. Rej si stoupl a viděl to také. Byla to Suzie, jeho dávná kamarádka, byla na druhé straně řeky a docela daleko, takže Reje neviděla. Potom připlula trochu blíž, vynořila se, mrkla na Reje a zase se ztratila v hlubinách. „Co to bylo, tati?!“ ptaly se děti. „Netuším...“ odpověděl Rej, ale sám moc dobře věděl, kdo to byl...

text: Adéla Srdínková, 7. třída
Základní škola Krhanice, okres Benešov
ilustrace: Veronika Bednářová

Přívozští voraři

Příběh, který vám bud vyprávět, mi kdysi pověděla moje babička. A mojí babičce ho zase řekla její babička. Je to starý příběh z dob, kdy se na řece Sázavě ještě plavilo dřevo z Vysočiny až do Prahy.

V Kamenném Přívóze, kudy teče řeka Sázava, žily kdysi dvě vorařské party. Moc rády se ale neměly. Jedna byla na levém břehu řeky, druhá na pravém. Partu z levé strany vedl bohatý pan Dolejš. Pan Loučil, který byl laskavý, ale moc peněz neměl, velel partě z pravého břehu. Pan Dolejš měl dceru Fandu. Potomek pana Loučila se jmenoval Vincek. Fanda a Vincek se do sebe zakoukali. Když však přišel Vincek prosit o ruku Fandy, neuspěl. Pan Dolejš byl velice pyšný člověk a i lakomý a pro Fandu měl už vyhlédnutého lepšího a hlavně bohatého ženicha. I proti

vůli pana Dolejše se Fanda s Vinckem scházeli tajně dál.

Přívozští voraři plavili dřevo z Čerčan až do Prahy. Do Čerčan dřevo plavily party z Vysočiny. Říkalo se jim Horňáci. Horňáci museli dřevo v Čerčanech předat Dolňákům, protože neměli přístup na dolní tok Sázavy. Horňáci taky ani neznali dolní vodu.

Horňáci stromy na dřevo sami káceli a svazovali z nich vory. Byla to práce těžká. Peněz za to moc nebylo. Proto se jednou rozhodli, že dřevo sami dopraví až do Prahy. Když už Horňáci dopluli k Přívózu, všiml si jich jeden přívozský vorař. Spustil povyk a vypukla honička. Horňáci neznali zdejší vodu a osudným se jim stal první jez. Vory se rozbily o kamení. Přívozští voraři místo

toho, aby jim pomohli, začali po nich ze zlosti házet kameny. Vincek, který chtěl jako jeden z mála situaci uklidnit, řval na ostatní Přívozáky, aby házení nechali. Nešťastnou náhodou ho trefil kámen do hlavy, a to tak nešťastně, že upadl do bezvědomí. Vincka odvezli do nemocnice. Ani tam mu však nepomohli. Vincek po pár dnech zemřel. Když rakev s Vinckem spouštěli do hrobu, přšelo. Lidé si pak říkali, že i nebe nad Vinckem zaplakalo.

Fanda smutkem po Vinckovi přišla o rozum. Toulala se po břehu řeky a vyhlížela ho každý den. Jednoho chladného podzimního dne škaredě nastydla. Z nachlazení dostala těžký zápal plic. Nic nepomohlo, ani Dolejšovy peníze. Fanda nakonec zemřela. Zarmoucený pan Dolejš svolil, aby byla Fanda pohřbena do hrobu vedle Vincka. A tak spolu mohli být alespoň po smrti.

text: Jan Brychta, 7. třída
Základní škola Krhanice, okres Benešov
ilustrace: Zuzana Křivková

Sen umělce

Tento příběh se udál před více než sedmdesáti lety. Mladý umělec žil v Benešově, v jednom z dvoupatrových domků nedaleko umělecké školy. Město Benešov se nachází nedaleko Prahy a v jeho blízkosti najdeme zámek Konopiště. Umělec se jmenoval Miloslav Chlupáč a byl to můj strýc. Od dětství se věnoval malbě a keramice. Vždy měl plno nápadů na nová umělecká díla. Jak Miloslav pomalu dospíval, začínal se zlepšovat ve svých výtvarných schopnostech. Jednoho dne se rozhodl, že své výtvary ještě vylepší, a až bude mít připravenou malou sbírku, půjde na talentové zkoušky do umělecké školy.

V té době bylo velmi těžké se na takovou školu dostat, ale mladý výtvarník měl jasno, chtěl být umělcem a prodávat svá díla. Miloslav se tedy pustil do pečlivých

příprav, každý den maloval, črtal tužkou, modeloval nebo jen pozoroval své okolí pro novou inspiraci. Do toho všeho ještě musel studovat poslední ročník základní školy, což nebylo vůbec jednoduché. Musel doma pomáhat své rodině a měl mnoho povinností, ale Miloslav se nenechal odradit. Každým dnem se mu hromada výtvorů zvětšovala a zvětšovala. Pracoval často i přes noc. Zatímco jeho přátelé utráceli své peníze za sladkosti a pouťové atrakce, můj strýc si chodil kupovat nové barvy a plátna. Jednoho dne opravdu podal přihlášku na uměleckou školu a začal odpočítávat dny do zkoušek.

Konečně nastal ten den, na který tak dlouho čekal. Maminka mu připravila čistou košili i kravatu. Z kravaty neměl Miloslav žádnou radost, ale při pomýšlení

na rozhovor v umělecké škole si ji uvázel. Vždyť se přeci říká, že s dobrým vzhledem uděláte dobrý dojem. Do velké tašky naskládal své nejlepší výtvary a rozloučil se s rodinou. „Držíme ti palce!“ zavolala za ním maminka a výtvarník vykročil dlouhou ulicí. Musel jít přes náměstí a poté zahrnout za roh, aby se ke škole dostal. Škola byla dříve jiná než dnes, ale pořád si zachovala své kouzlo. Po několika minutách konečně došel k budově umělecké školy. Slunce svítlo a přidalo tak Miloslavovi na dobré náladě. Když vešel do kabinetu učitelů, čekal ho krátký pohovor s ředitelem školy a jedním z učitelů. Miloslav rozhovor úspěšně zvládl. Do místnosti poté vstoupili další tři učitelé, dvě učitelky a další přísný učitel. „Dobrý den, jaké je vaše jméno a věk?“ zeptala se usmívající se učitelka. Miloslav odpověděl: „Jmenuji

se Miloslav Chlupáč a je mi patnáct let.“ Odpověděl na několik dalších otázek a začal jim ukazovat své výtvary.

Když čekal na výsledek, byl hodně nervózní. Konečně se otevřely dveře a vystoupil přísný pan učitel. „Pane Chlupáči, po dohodě s naším učitelským sborem jsme se rozhodli, že Vás nepřijímáme. Nenašli jsme u Vás žádný talent, běžte raději zkusit něco jiného.“ A tak Miloslav poděkoval a smutně opustil ten velký dům. Doma ho všichni přivítali a utěšovali ho, aby si z toho nic nedělal. Výtvarník však přemýšlel o celém dni. Jak je možné, že i přes všechnu svou snahu neuspěl? Co udělal špatně? Miloslav o tom dumal celé hodiny. Nakonec si řekl: „Ne, nikdo mi nemůže říkat, co mě má bavit. Možná talent mám, možná ne, ale mně se mé

umění líbí a co je nejdůležitější, mám z něj radost.“ Neúspěch ho samozřejmě pořád bolel, ale pomalu začal opět vylepšovat své umění. Nyní však za účelem radosti. Ve své práci se stále zlepšoval, až se stal velmi populárním a známým sochařem a malířem po celém světě. Mezi jeho nejznámější díla patří například „Tři Grácie“, což jsou čtrnáctimetrové plastiky v Mexico City.

Z tohoto příběhu bych si vzala ponaučení, že by se člověk neměl

nikdy vzdávat svých snů. Často je to velmi těžké, ale pokud si za svým snem stojíme, dokážeme ho uskutečnit. Miloslav byl známým umělcem a já obdivuji jeho odhodlanost. I když si na svého strýce nepamatuji, jelikož jsem byla velmi malá, když ještě žil, znám ho z vyprávění. Myslím, že vzpomínka na něj nikdy nezanikne a jeho díla budeme ještě dlouho obdivovat. Miloslav Chlupáč byl nejen světoznámý výtvarník, ale i úžasný člen rodiny a strýc. Děkuji ti, strejdo.

*text: Anna Chlupáčová, 9. D
Základní škola Benešov, Dukelská 1818
ilustrace: Barbora Francová*

Klíč

Ve večerním vánku, tak neživém a zároveň tak nesmírně klidném, slyším pouze ozvěnu svých vlastních kroků, tep srdce a svůj studený, hlasitý dech. Kdo by to řekl, je půlka června a ani suknice mě nezahřejí natolik, abych se nemusela třást zimou. Na této noci bylo něco zvláštního a podivného, tak znepokojujícího, že jsem se znovu ztratila ve vlastních myšlenkách, a ani jsem si nevšimla toho, že jsem zrychlila krok. Zrovna jsem procházela kolem zříceniny hradu, v měsíčním svitu vypadal majestátněji, jako by ho vlastně nikdy nerozbořili. Praskání bylo slyšet čím dál víc. Snažila jsem se pohnout, ale něco jako kdyby mě připoutalo k zemi, nebylo možné udělat jediný krok. V tu chvíli se mě zmocnil neskutečný strach.

Pověsti o tomto místě jsem znala, spousta loupeživých rytířů a jejich

duší, které zde pořád byly, čekajíc na člověka, který by jim mohl ukázat cestu do druhého světa. Kroky zrychlovaly. Blížily se. Když tu najednou se mi kolem nohy omotal černý kocour. Ten, který si k nám před domek chodil pro mléko. Nehybnost zmizela. Úlekem jsem vyskočila, když jsem si všimla, že černý kocour je ve skutečnosti obrovský a hlavu má v úrovni mého kolene. Podíval se na mě svýma zelenýma očima, ve kterých jsem spatřila záblesk světla. Najednou jako kdyby nastala opravdová červnová noc. Chlad pominul, vzduch zhoustl a bylo slyšet i lehké štěbetání. Kocour se pořád kolem mě točil a hlavou pokyvoval směrem k cestě, která vedla přímo ke Zbořenému Kostelci. Když jsem se k ní odvážila popojít, následoval mě. Po chvíli mě předešel a jediné světlo,

kterým se bylo možné řídit, byl svit měsíce.

Štěbetání se po chvíli změnilo v daleko hlasitější zvuk, bylo slyšet bavící se muže. Kocour nezastavoval, bylo těžké s ním udržet krok. V okně hradu bylo zřetelně vidět světlo plápolající svíčky. Rozběhla jsem se a v okně uviděla dva muže, jak se hádají. Kocour škrábal na dveře, ale oni jako by ho neslyšeli. Dál se hádali, hlasitěji a hlasitěji, když tu najednou se před nimi objevil kocour. A místo dvou mužů tam stáli tři, všichni si byli nápadně podobní, hnědé vlasy, dva měli hnědé oči a jeden zelené.

Pod nohama mi podklouzl kámen, sesypala jsem se dolů a jakmile jsem otevřela oči, stál nade mnou ten zelenooký. „Potřebuji pomoci,” řekl

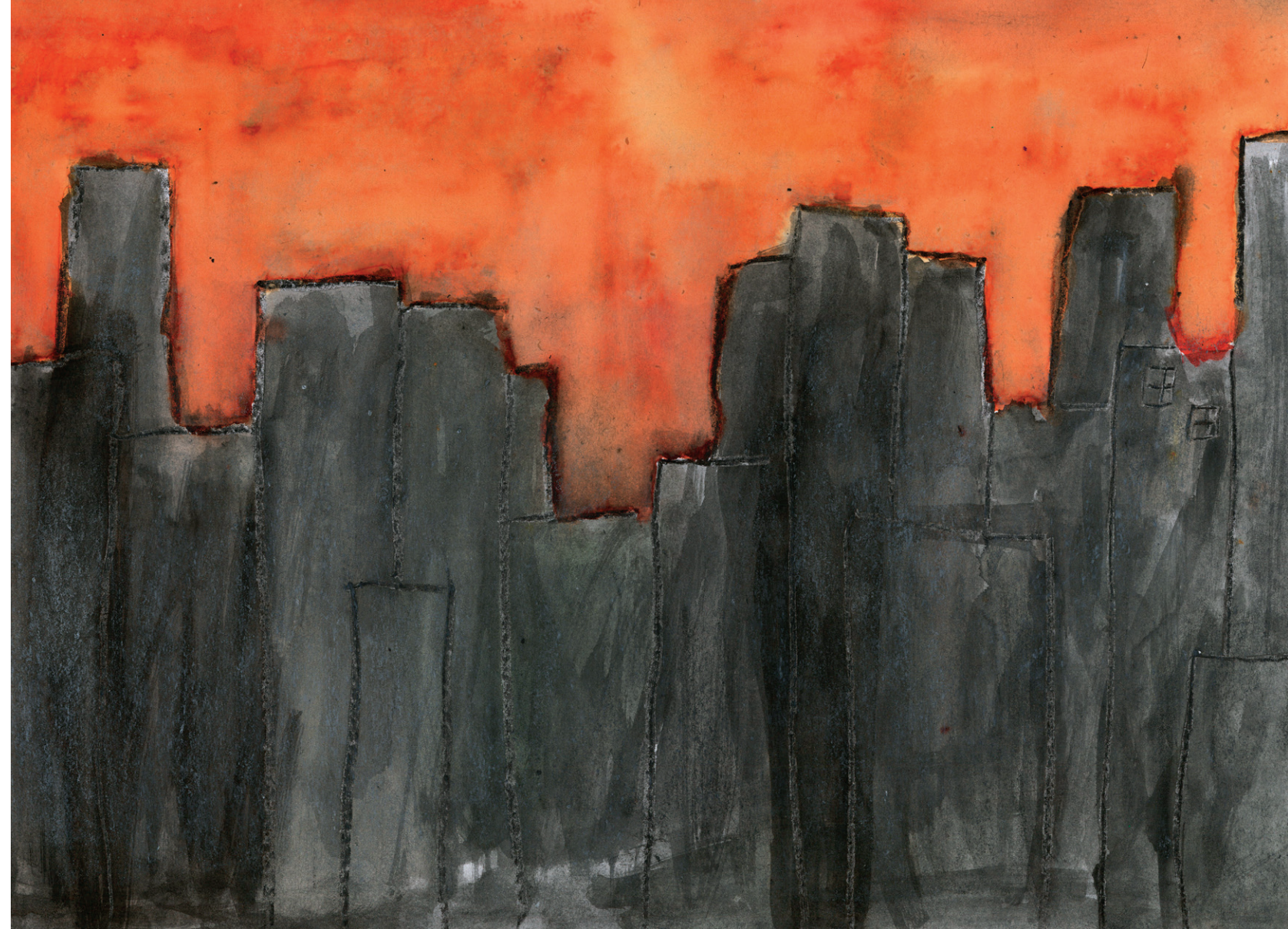
a ukázal na řeku. „Proud má stále slabší a slabší, každé léto je v ní méně vody, lidé si jí už tolik nevážají a bojím se, jak to s řekou bude za několik set let. Bratři se už o řeku starat nemohou, i když sice staří nevypadají, mají svůj čas na zasloužený odpočinek,” řekl téměř jedním dechem. „Na každém hradě podél Sázy je jeden klíč, který řeku každé jaro odemkne a na podzim zamkne, aby se v létě mohly děti koupat a v zimě na ní bruslit. Jediné, o co tě s bratry žádáme, je, aby ses starala právě o Zbořený Kostelec,” usmál se a podal mi překrásný zelený klíč. „A nezapomeň, každé jaro a každý podzim!” dodal a jak pára nad hrncem zmizel.

Vzbudila jsem se za úsvitu s hlavou opřenou o kámen. Že by se mi to jenom zdálo? V ruce jsem cítila něco

studeného, byl to právě ten klíč, který mi dal onen mužík. A v druhé ruce byl jakýsi deníček, který si nepamatuji, že bych dostala. Když jsem ho otevřela, stránky

byly popsány instrukcemi, jak správně s klíčem zacházet. Na poslední straně byla obálka s listem „Vítáme vás, klíčnice nová, která jaro i zimu zvolá”.

*text: Aneta Burdová, 9. B
Základní škola Týnec nad Sázavou
ilustrace: David Franc*

Legenda o Panské skále

Kdysi dávno na Panské skále stál malý hrad. V něm žila královna Lucie s králem Oldřichem. Dokud tam žili, panoval tam klid a mír. Pak se stalo něco strašného. Královna Lucie onemocněla a strašlivou nemoc nedokázala porazit. Královna Lucie zemřela. Král Oldřich se rozhodl zbourat hrad a odstěhoval se do nedaleké vesnice Krhanice. Zrušil svou funkci krále a rozhodl se pracovat jako mlynář. Ale co se nestalo? Bývalý král, teď už mlynář Oldřich, zanedlouho také zemřel. Jeho duše zabloudila zpět na Panskou skálu. Na Panské skále zůstala i duše Lucie, a tak se tam Lucie a Oldřich opět shledali. Rozhodli se, že se o toto krásné místo budou i nadále starat a někdy si i zastraší.

O několik staletí později se Panská skála stala oblíbeným turistickým místem.

Začali ji navštěvovat turisté a dosud nedotčenou přírodu si upravovali po svém. Jednoho dne zavítal na Panskou skálu turista Oldřich. Už když vyšel na vrchol, začaly se mu dít divné věci. Položil si batoh na lavičku a šel si vyfotit krásný výhled do údolí, ale když se otočil, aby si odložil krytku z fotoaparátu, batoh byl fuč. „No, to se mi snad jenom zdá. Jsem si naprosto jistý, že jsem si ten batoh položil přímo sem.“ Naštvaný turista Oldřich začal pobíhat z místa na místo a hledat svůj batoh. Nakonec ho našel ukrytý ve vykotlaném pařezu. Vtom zaslechl smích. Tak ho následoval a najednou uviděl dvě osoby. Řekl: „To jste byly vy?!“ Osoby se na chvíli odmlčely a pak se ho zeptaly: „Ty nás vidíš?“ Turista se rozesmál a odpověděl: „Proč bych vás neměl vidět? Jste snad duchové? Ha-ha-ha!“ Osoby se na sebe

podívaly a zajásaly: „To jsi konečně ty! Tak dlouho jsme na tebe čekaly.“ Oldřich jen s údivem poslouchal, co mu to ti dva vykládají. „Já jsem Lucie, tedy královna Lucie, a já jsem bývalý král – mlynář Oldřich. Ty jsi taky Oldřich, že?“ „Ano, jak to víte?“ „No víš, jsme duchové a ty jsi náš poslední potomek z našeho královského rodu.“ Oldřich byl překvapený a nechtěl jim věřit. „Tak mi to dokažte!“ „Ale ne, vážně je to pravda, protože jen ty jediný nás vidíš.“ „Budu vám věřit jen tehdy, když mi to dokážete.“ Duchové začali chodit mezi okolní turisty a rukama jim mávali před obličejem. Ale oni nic. „Vidíš, my jsme ti to říkali.“ Je to tak, my jsme duchové a ty jediný nás vidíš.“ Oldřich se odmlčel a vtom do něj vrazila krásná dívka jménem Iveta. Iveta se divila, s kým se to Oldřich baví. A tak jí to všechno řekl.

Samozřejmě mu to nechtěla nejdříve věřit, tak ji musel nějak přesvědčit. Domluvil se s Lucií a Oldřichem, aby vzali jeho batoh a mávali s ním ve vzduchu. Vida, batoh opravdu létá.

Oldřich a Iveta se do sebe zakoukali. Brzo se do sebe zamilovali a nakonec se i vzali. Svatba byla přímo na Panské skále. Oldřich s Ivetou si nedaleko postavili chatu a za Lucií a Oldřichem jezdí každý víkend. Lucie a Oldřich se zaradovali. Nejen proto, že našli posledního potomka z jejich královského rodu, ale také proto, že stará legenda, která praví, že se zde zrodí nová láska, nelhala!

text: Martina Patlevičová, 7. B
Základní škola Týnec nad Sázavou
ilustrace: Ondřej Peroutka

Vysvobození ducha Kuneše

Bylo a možná nebylo, daleko od Prahy v neprostupných lesích kolem řeky Sázavy stál na vysokém kopci kamenný hrad, na němž žil ukrytý před zákonem hrozný loupežník Kuneš Rozkoš. Ten celý život loupil a dobré lidi přepadával, proto se zdejšími lesy kdekdo zdálky vyhýbal. Jeho soused, zlý trpaslík Gimly z Kožlí už toho měl dost. Kvůli Kunešovi nemohl škodit lidem, protože do lesů nikdo nechodil, a jít mezi lidi se bál. Loupežník si ho za to dobíral, a proto ho trpaslík jedné úplňkové noci, když spolu seděli u ohně, proklel. „Navždy budeš uvězněný jako duch na svém hradě, CELETSOK!“ ječel trpaslík. A tak se stalo. Po své smrti loupežník strašil na svém hradě všechny, kteří tam hledali jeho proslulý poklad.

O několik století později se rozhodla rodina Špačkových z Benešova, že se vypraví na výlet na nedaleký Zbořený Kostelec. Byl krásný slunečný prázdninový den a táta Václav poručil: „Mámo, zabal řízky, jedeme na výlet!“ Jejich dcera Alena šla okamžitě balit svůj průzkumnický batoh. Za půl hodiny se sešli u auta. „Četla jsem, že je tam poklad a hlídá ho duch,“ řekla Alena. Maminka se začala strachovat, jestli je takový výlet opravdu bezpečný, ale tatínek ji uklidnil, že je to jen povídačka. Zaparkovali pod kopcem u řeky a vydali se k hradu. Než vyšli nahoru, obloha se zatáhla a z dálky byla slyšet bouřka. To už ale vyšli až nahoru ke zřícenině a rozhlíželi se po zbytku hradu, který tam zůstal.

Najednou Alenu něco zaujalo. Na kameni byla vyryta věta: „Promiň, kamaráde. Gimly z Kožlí“. „Mami, podívej se, co je tu napsané!“ volala Alena a přečetla větu nahlas. V tu chvíli se před ní objevil loupežník Kuneš. Alena se vyděsila, ale pak si vzpomněla na to, co o duchovi z Kostelce četla ráno. „Ty jsi ten duch, co tu hlídá poklad?“ zeptala se a Kuneš jí vyprávěl celý svůj příběh. „To je mi líto,“ řekla Alena, když Kuneš dovyprávěl. „Chceš moji svačinu? Mám řízek s chlebem,“ nabídl mu nezištně,

aniž by si uvědomila, že duchové nejedí. V tu chvíli se Kunešovi na tváři objevil úsměv a na nebi zase vysvitlo slunce. „Děkuji ti, že jsi mě vysvobodila. Tvůj nezištný dar byl to, co mě vysvobodilo. Celá staletí tu všichni jen hledali poklad. Ten poklad byl stejně jen výmysl trpaslíka, který mě proklel. Ale protože to už nešlo vzít zpět a bylo mu to líto, celý zbytek života trávil tím, že sebral odvahu, chodil mezi lidmi a vyprávěl o pokladu, protože doufal, že se najde někdo, kdo mě vysvobodí.“

text: Matěj Ševčík, 6. C
Základní škola Týnec nad Sázavou
ilustrace: Kateřina Čeperová

Zelené oči tě prozradí

Byla jsem zavřená ve svém pokoji a koukala na bílou zed'. Občas otočila hlavu a koukla z okna na líně tancující stromy ve večerním přítmí, které mi připomněly toho, kdo mi chybí...

Moje nejlepší kamarádka Sára to v poslední době neměla jednoduché. Její mamka se odstěhovala na Moravu, jelikož její otec byl závislý na alkoholu a občas nemíval dobrou náladu. Nechala vlastní dceru s nehorázným opilcem samotnou v malém domě s malými okny na konci Týnce. Sára byla často u nás doma a já to chápala, ale vždy, když šla zpět, prožívala peklo. Její otec totiž v opilosti zapomněl, že jí tady povolil spát. Často jsem jí ve škole pomáhala, uklidňovala ji, ovšem jeho chování zanechalo modřiny na jejím srdci i na těle. Snažila jsem se

vždy ulehčovat situaci, ale zřejmě ne dostatečně.

Poslední věta, kterou mi řekla, byla: "Já se vrátím, uvidíš." Nechápala jsem, ale obejmula jsem ji stejně pevně, jako pokaždé, co jsme se loučily. Ten večer jsem se dozvěděla, že skočila pod vlak. Byl to pocit, jako kdyby mi někdo vrazil kudlu do srdce. Sára byla vždy spontánní a to jsem na ní milovala, ale tohle nikdo opravdu nečekal. Během vteřiny mi hlavou proběhlo tolik myšlenek jako nikdy předtím. Vybavovaly se mi všechny naše zážitky, to, jak jsme se spolu smály tak, že nám tekla cola nosem, nebo když jsme se snažily vyhýbat kapkám deště. Všechno bylo rázem pryč. Jako popsané stránky papíru, které někdo spálil. UŽ NIKDY VÍC.

Tato slova mi stále běhají v hlavě. Všechno mi ji připomíná. „Tohle se opravdu nemělo stát,“ řekla jsem nevědomky nahlas a horká slaná kapka mi vytryskla z oka a rozplácla se na mých šedých legínách do tvaru malého srdce. Vzpomněla jsem si, jak se mi Sára asi měsíc zpátky svěřila s tím, že na velký kámen u tratě vyškrábala naše iniciály a zavřela je do srdíčka, jako to dělají zamilované páry. Přišlo mi to trochu vtipné, ale teď už ne. Vždycky jsme to byly jen já a ona, nikdo jiný. Chci se tam jít podívat, teď, večer. Teple jsem se oblékla a vzala si baterku. Rodičům jsem řekla, že se jdu projít. Vyšla jsem ven, kde na mě čekal podzimní mrazík, prošla mi tělem husí kůže, kterou jsem okamžitě sklepala a dala se do kroku. Baterka svítila opravdu dost, stejně jsem v těle měla trochu strach. Našla jsem

malou vyšlapanou cestičku podél kolejí, kterou mi popisovala. Byla mi zima, tváře jsem měla určitě červené mrazem. Jak jsem se tak zamyslela, zakopla jsem o něco velkého. Je to snad ten správný kámen. Posvítím baterkou a vidím v bílém lišejníku něco vyrytého. „Je to on..." Posadila jsem se na něj a koukala na jinovatku se lesknoucí koleje. Na tomhle místě seděla... naposledy. Cítím, jak se mi jinovatka z kamene vsakuje do kalhot, ale je mi to jedno.

V keříku za mnou se něco neopatrně vrtělo. Strach nade mnou zavládl rychleji, než kdy jindy. Bylo ticho. Jen stromy tiše šuměly. V ten moment na mě vyskočilo něco černého a chlupatého. Zaječela jsem. Sebrala jsem všechnu svoji odvahu, abych na tu huňatou kouli posvítla. Jeho oči zářily jako světlušky, byl to černý

kocour, který pravděpodobně hledá kamaráda. Avšak nešlo si nevšimnout něčeho povědomého, něčeho, co jsem už znala. No jasně! Pohled těch zelených očí mě hřeje na srdci, stejných očí jako měla ta nejlepší holka na světě. Je to znamení, nebo jsem se už dočista zbláznila? Nevím. Chce se se mnou

mazlit a objímat. Slyším ho, jak přede. Něco mi prostě říká, že je to ona. Jako by ty kočičí oči řikaly jejím hlasem: „Tak jsem se vrátila, jak jsem ti to slíbila.“ V tu ránu mi došlo, co dřív myslela tím „vrátím se“. Je to ona, sedíme teď opět spolu, jen my dvě, jako předtím.

*text: Eliška Dundychová, 9. A
Základní škola Týnec nad Sázavou
ilustrace: Viktorie Nedrová*

Vzpomínky na vystěhování Netvořic

Netvořice a okolí nadlouho poznamenala léta 2. světové války, kdy se celá oblast stala součástí výcvikového prostoru Waffen-SS. Jeho vznik vnesl do života zdejších lidí zásadní změny. Většina obyvatel Netvořic byla přinucena opustit své domovy, a to ve dvou etapách. První etapa trvala do 15. 9. 1942 a byly při ní vystěhovány okolní vesnice Maskovice, Lhota a Tuchyně. Druhá etapa trvala do 1. 4. 1943 a byli při ní vystěhováni obyvatelé Netvořic, Dunávic a Všetic. Na radnici v Netvořicích se usídlila Přesídlovací kancelář. Ta měla za úkol dohlížet na odchod obyvatel a pomáhat jim sehnat nové bydlení. Protože správa cvičiště potřebovala vytvořit zázemí pro vojáky, mohli v Netvořicích zůstat řemeslníci různých oborů.

Bohužel toto nařízení se na rodinu mého pradědy nevztahovalo, i když v našem domě byl zařízen holičský a kadeřnický salón a také krejčovská dílna. Rodina byla odsunuta a jejím domovem se na dva roky stala Zadní Třebaň, kde jim byl v cizím rodinném domě pronajat jeden pokoj. Zatímco v první etapě si odcházející obyvatelé směli téměř vše odvézt, při druhé byli nuceni většinu hospodářského vybavení levně odprodat do německých rukou a směli si odvézt jen pár osobních věcí. Ovšem důstojník SS, kterému náš dům připadl, dovolil před odchodem naší rodině porazit chované prase a to si s sebou vzít na cestu, aby měli alespoň nějaké jídlo. Rodina tedy chované prase tajně zabila, naložila a odvezla, ovšem s obrovským strachem z odhalení. Můj praděda o této

události tak trochu s nadhledem často rád vyprávěl.

Mezitím se z Netvořic stalo výcvikové cvičiště SS a přišli sem vojáci Waffen-SS, zejména Němci a Francouzi bojující po boku Německa. Na konci války je nahradili členové fanatické tzv. Hitlerjugend, která se nejvíce podílela na pustošení obce. Po konci války v roce 1945 a po útěku Němců se vystěhovaní obyvatelé Netvořic postupně vraceli domů. Svá stavení našli více či méně poškozená. I naše rodina našla náš dům velice poničený. V patrech nad sebou byly v podlahách velké díry. Tudy vojáci házeli prázdné lahve od kořalky do sklepa, aby je nemuseli uklízet. Sklep byl plný rozbitých lahví. Okna, dveře, omítky domu a vše ostatní bylo zničeno. Když rodina viděla, v jakém

stavu dům je, dlouho uvažovala, zda se vůbec vrátit zpátky, nebo zůstat v Zadní Třebani. Nakonec se všichni vrátili zpět domů. Můj pradědeček na tuto dobu velmi nerad vzpomínal. Musel opustit velký dům, který se svým otcem pracně vybudoval. Následně ho nákladně opravoval a vracel mu původní podobu. Byla to celoživotní dřina, ale zároveň moudré rozhodnutí. A já mu za něj dnes moc děkuji, obdivuji ho a jsem pyšná, že v tomto domě žiju.

text: Adéla Janoušková, 8. třída
Základní škola Netvořice, okres Benešov, příspěvková organizace
ilustrace: Magdalena Prudká

Ztracený šternberský poklad

Je Velký pátek a já s babičkou a kamarádkou Silvestrou jsme se vydaly na procházku okolo řeky Sázavy v Českém Šternberku. Cestou jsme viděly mnoho našťvaných turistů, což jsme nechápaly, ale šly jsme dál. Najednou jsme si všimly, že se řeka nějak neobvykle třpytí. S nechápavým výrazem jsme se obrátily na babičku, a ta pronesla: „Slyšely jste pověst o ztraceném pokladu?“ V tu ránu jsme obě zakroutily hlavou, a tak babička začala vyprávět.

Vyprávěla o tom, že kdysi, když zde rytíř Zdeslav postavil hrad, prodal svoje původní sídlo Divišov. Ale jelikož to byl velice lakomý člověk, tak obnos peněz za prodej ukryl do truhly v hradu. Jednoho dne však musel vyrazit do Vídně, polovinu peněz svěřil tedy na

hlídání svému purkrabímu Hynkovi a zbytek peněz odvezl s sebou. Hynek se však bál, že v jeho nepřítomnosti někdo poklad ukradne a že je truhla moc na očích. Tak jednoho dne poklad schoval na místo, o kterém nikdo dodnes neví. Bohužel než se rytíř Zdeslav vrátil, Hynek zemřel na projížďce. S jeho smrtí ale zůstalo utajeno i místo pokladu. A tak se říká, že třpyt hladiny je od zlatáků, které padají z úkrytu do Sázavy.

Když jsme si tohle doposlechly, podívaly jsme se se Silvestrou na sebe. Oči se nám zablýskly. Vždyť máme stroj času a můžeme se podívat, jak to vlastně bylo, a možná pak i najít poklad. Když jsme se vrátily domů, vzaly jsme stroj času a nastavily jsme datum této události. Tři, dva, jedna a teď! Už jsme

tu. Když jsme se zorientovaly, zjistily jsme, že se nacházíme u hladomorny, najednou Silvestra zašeptala: „Hele, já vidím Hynka, jak zrovna slézá z koně.“ Obě koukáme, co se bude dít. Hynek pečlivě počítá kameny na hladomorně kolem dokola a najednou jeden z poslední řady vyndá. Vždyť tam je ten poklad! Pečlivě se snažíme zapamatovat místo úkrytu, ale bohužel tu nejsme samy. Z dálky přichází stařena, kterou všichni viní z čarodějnictví. O ní nám už babička jednou vyprávěla. Hynek si jí zatím nevšímá a přepočítává peníze, ale to čarodějnici netrápí, najednou z čista jasna začne něco brumlat. „Že by kouzla?“ pošklebujeme se a díváme se, co se bude dít. To snad není pravda! Hynek najednou usíná! Stařena bere měsíc a jde pryč.

V tu ránu se ocitáme opět doma. Poklad jsme sice nenašly, zato asi víme, co se Hynkovi stalo, že to nebyla nehoda, a také proč se kopec, na kterém stojí hladomorna, jmenuje Vražda.

text: Veronika Houžvičková, 9. třída
Základní škola Divišov, okres Benešov
ilustrace: Simona Křivková

Komnata smrti

Princ Karel byl velice chytrý a silný. Celým jménem se jmenoval princ Karel Veliký Vyvolený. Jeho otec ho měl rád a představoval si ho jako budoucího krále, který bude moudřejší, statečnější, mocnější, udatnější a ušlechtilejší než kdokoliv před ním. Karel však králem být nechtěl, raději by přenechal kralování svému mladšímu bratru Václavovi. Ten se chtěl stát králem mnohem víc.

Protože se Karel nechtěl stát králem, jednou v noci utekl. Druhý den ráno nastal na zámku Konopiště zmatek. Všichni hledali mladého prince. Král poslal vojáky, aby po něm pátrali.

Karel se zatím probudil v hostinci, kde si včera o půlnoci pronajal pokoj na jednu noc. Když sešel dolů do jídelny, bylo tu jen pár opilců, kteří seděli u stolu v koutě

místnosti a o něčem si povídali. Došel k pultu a zeptal se hostinského, co mají k jídlu a pití. Hostinský řekl: „Obilné placky, uzené maso a slepičí vývar. K pití pivo a medovinu.“ Karel si objednal vývar a placky a posadil se ke stolu poblíž opilců. Dva opilci se zvedli a zeptali se, jestli si můžou přisednout. Karel spíš ze zdvořilosti souhlasil.

Až když mu hostinský přinesl jídlo, ti dva pánové se představili. Vyšší a svalnatější se jmenoval Jack a menší a zřejmě chytřejší Pack. Karel se jim taky představil. Oni mu začali povídat o Komnatě smrti, která se prý nachází pod městem Benešov, ale nikdo nikdy neviděl do ní vstup, i když se ho mnozí snažili najít. Karel se zeptal, proč se o to tak snažili. Jack mu řekl nakřáplým hlasem, že se tam prý nachází veliké bohatství.

Karel dojedl, zaplatil a vyšel ven přede dveře hostince. Venku padaly trakaře, Karel si nandal kapuci a vyšel, nebylo vidět na krok, proto nebyl udiven, když do něčeho narazil hlavou. Byl to nějaký plakát, kde stálo: „Hledá se princ Karel Vyvolený. Kdo ho přivede na zámek Konopiště, ovšem živého a zdravého, dostane odměnu pět tisíc zlatáků.“

Ze čtení ho však vytrhlo volání velitele vojáků: „Prohledejte to tu pořádně!“ Karel se ze strachu rozběhl, po sto metrech běhu zakopl, udělal dva kotouly a poté se někam propadl. Když se zvedl, zjistil, že je jen trochu potlučený. Hlavou mu bleskla otázka: „Kde to jsem?“ Pak ho napadlo, že by to mohla být ta Komnata smrti. Dírou, kterou propadl, dopadalo trochu světla na držák na zdi, kde byla zasazená louč.

Pomalou a tápavě k ní došel s úmyslem ji pomocí škrtadla zapálit, byl však překvapen, když se zapálila sama. Zároveň se zapálily i další louče, které tvořily cestu. Tak šel po cestě, po patnácti zabočeních se před ním objevila místnost, ve které byla truhlice se zlatáky.

Karel si naplnil kapsy a chtěl jít zpátky, ale nenašel žádný východ. Na jeho místě byla počmáraná zeď. Když se pozorněji podíval, četl nahlas „ODSUD SE NEDOSTANEŠ“. Karel nad tím zavrtěl hlavou a podíval se nahoru. Uviděl malý otvor, kterým by se protáhl. Rozhodl se, že vyleze nahoru, ale byl moc těžký. I když si vytáhl peníze z kapes, tak mu to nešlo.

Tak opravdu našel Komnatu smrti, odkud se nikdo nedostane.

text: Petr Komňacký, 8. třída
Mateřská škola a základní škola GAIA Týnec nad Sázavou
ilustrace: Ludmila Dvořáková

Z Toušic na Tožici (ze vzpomínek rodu Trmalů)

Jmenuji se Alžběta Trmalka z Toušic a žiji v Toušicích nedaleko města Kolína se svými rodiči a sourozenci. Mám tady spoustu kamarádů. Jelikož nemohu chodit do školy, učí mě můj starší bratr a moc mě to baví. Ráda se toulám po okolních lesích.

Jednou nám dětem rodiče dovolili vyrazit do lesa a pobýt tam tři dny. Na výpravu jsem se moc těšila. Konečně nastal ten den, kdy jsme se mohli spolu s koňmi sbalit a vyrazit. V lese jsme si vyhlédli malou útulnou jeskyňku, ve které jsme si zřídili ložnici i kuchyň. Tři dny rychle utekly a my už se museli vracet zpět k domovu. Když jsme však přijížděli do vesnice, uslyšeli jsme podivný křik a na vratech některých stavení spatřili bílé kříže. Vše nám došlo. Vypukla morová epidemie. Ihned jsme

se rozjeli k naší usedlosti. Na vratech už zdaleka svítil kříž. Bylo zamčeno. Zoufale jsme na vrata bušili, ale nikdo se neozyval, nikdo nepřišel otevřít. Po chvíli jsme uslyšeli zvuk závory. Vyhlédl felčar v morovém plášti a masce. Nejdříve nás to zarazilo, ale rychle jsme se vzpamatovali a ptali se po rodičích. Dozvěděli jsme se bohužel jen samé smutné zprávy. Otec i matka zemřeli.

Se sourozenci jsme se shodli na tom, že i když to není úplně bezpečné, zkusíme se přesunout k našim prarodičům na Tožici. Před nedávnem zde koupili malou tvrz. Ještě téhož večera jsme se vrátili do lesa. Útulek nám poskytla malá jeskyně pod vysokými duby. Rozrušením jsme nemohli usnout, a tak jsme promýšleli plán cesty. Časně zrána jsme se umyli ve studánce

a vyrazili. Den byl náročný, strávili jsme ho na hřbetech koní. Celodenní únavu jsme zčásti spláchli při koupání ve sluncem zalitém rybníce. Samozřejmě jsme nezapomněli ani na koně, které jsme plavili. V myšlenkách se ale stále vracím k událostem posledních hodin. Nedokážu se smířit s tím, že naši rodiče už mezi námi nejsou. Hned za úsvitu jsme pokračovali v jízdě. Těším se na babičku s dědou. I když jsme se nedávno viděli, stýskalo se mi po nich. Za pár měsíců jsme se k nim měli přistěhovat. V Toušicích jsme zůstávali jen proto, že měl otec spory s jedním místním šlechticem a nechtěl ustoupit bez boje.

Na cestě jsme strávili dlouhé dva dny, ale stálo to za to. Konečně jsme dorazili k prarodičům. Mají to tu krásné, jejich

tvrz je pohodlná. V přízemí se nachází velký sál, kde jíme, v patře ložnice prarodičů, jeden pokoj pro mé bratry a jeden pro mne a sestru, v nejvyšším patře půda s malým okénkem. V okolí se rozprostírají nádherné lesy oplývající množstvím malin, ostružin, jahod a hub. Jsou bohaté na lovnou zvěř. Mrzí mě, že se toho maminka a tatínek nedožili. Nejvíc se mi ale líbí místní kostel. Je to drobná, ale přenádherná stavba. Jen zvon mu chybí. Babička mi vyprávěla hodně o historii našeho rodu, třeba to, že jsme spřízněni se samotným králem Jiřím z Poděbrad. Postupně jsme se sourozenci prozkoumávali okolí. Kousek od vsi se nachází velký rybník, tam budeme chodit plavit koně. Krásné louky a voňavé paseky jim poskytnou dostatek svěží trávy a bylin.

Jak plynul čas, prarodiče zemřeli, bratři se oženili a sestra vdala. Dědečka a babičku jsme pohřbili v tožickém kostele. Moji synovci a neteře tu byli pokřtěni. Stále mu však chybí jedna

důležitá součást – zvon. Proto jsem slíbila, že ho nechám odlít. Svůj slib jsem splnila v roce 1617. Zvon visí a jeho hlas se nese krajem, který tolik miluji.

*text: Helena Bendová, 8. třída
Základní škola Bystřice, okres Benešov, příspěvková organizace
ilustrace: Helena Prudká*

Zapomenuté dýky

„Tak už pojď a nezapomeň na tu pochodeň!“ pobízel svého bratra k rychlejšímu tempu starší Tomáš. „Vždyť už jdu a přestaň chvátat, Teo povídal, že bojovka bude až večer,“ odpověděl mu na to Samuel.

Bratři chodili do skautského kroužku a tento víkend měli spolu se svým vedoucím a s ostatními naplánovaný výlet ve středověkém stylu na zříceninu zámku Konopiště, která byla ve své době největší chloubou Benešovska. „Máš všechno?“ otázal se Tomáš. „Ano mám batoh a v něm mám křesadlo, dvě pochodně, které jsme si včera vyrobili, láhev s vodou, nějaké jídlo, náhradní oblečení, a to je vše,“ odrecitoval mu Samuel, co se ukrývá v jeho záplatovaném batohu. „Zapomněl jsi na příkrývku a nůž,“ upozornil ho Tomáš

a náležitě si vychutnával jeho kyselý obličej, když si jeho bratr uvědomil, že zapomněl na ty samé věci jako minule.

Samuel si došel pro své zapomenuté věci a bratři bez otálení vyrazili na cestu. Samuel, neboli Sam, jak mu zkráceně říkali, se bratra zeptal: „Proč jdeme tak brzy? Vždyť to tam máme půl hodiny chůze.“

Ve své mysli už sice odpověď znal, ale nebyl si zcela jistý, proto se tedy rozhodl tuto otázku položit. „Víš přeci o té legendě, podle které se u zámecké studny v jihovýchodním rohu nádvoří nachází tajné schodiště, které vede do tajemné místnosti, kterou nechal vybudovat František Ferdinand d'Este jako skrýš pro své nejcennější poklady, které měl tehdy na zámku uložené,

a pokud je najdeme, budeme si moct koupit, co budeme chtít, a nikdo se nám už nebude smát, že nosíme roztrhané nebo špinavé oblečení a záplatované batohy.“ Sam samozřejmě tuto legendu znal. Jako malým klukům jim ji maminka vypravovala před spaním a jeho bratr to dobře věděl. Původně chtěl tento nápad svému bratrovi vymluvit, když však zmínil děti pyšného souseda, které se jim pošklebovaly pokaždé, když vyšli z domu, okamžitě změnil názor.

Dál pokračovali ve své cestě na vrchol kopce v tichu přerušovaném šoupáním jejich ochozených bot. Když dorazili na místo, popošli ke kusu zborceného cimbuří, na konci jihozápadních hradeb prolezli malou puklinou na rozbořené nádvoří. „Támhle je jihovýchodní roh,“ řekl Tomáš a ukázal někam do kouta, kam už

sluneční paprsky své světlo nedokázaly dopravit. „Připravím jednu pochodeň, abychom tam vůbec něco viděli,“ řekl Sam a sundal batoh ze zad, aby mohl vyndat pochodeň a křesadlo k zapálení.

Jeho bratr se mezitím začal rozhlížet kolem, aby si zapamatoval nějaké orientační body, kdyby zapomněli, kudy se dostat ven. Puklina ve zborcených hradbách byla totiž velmi malá a nenápadná, mohlo se tedy docela dobře stát, že v houstnoucí tmě by nebyla vidět cesta ven. Zapamatoval si tedy dva sloupy zlomené v půli, které byly tak blízko u sebe, že v okamžiku rozlomení se o sebe opřely a vytvořily stříšku.

„Jdeme?“ otázal se Sam bratra hned potom, co se rozhořela pochodeň, a postavil se vedle něj. Zeptal se ho však

ve skutečnosti proto, že dostal strach a přemýšlel o tom, jestli to bratr nemá stejně. Věděl však, že Tomáš by to sám od sebe neřekl, protože by si pak mohl myslet, že je slaboch.

„Jdeme,“ odpověděl však bez zaváhání navzdory Samově domněnce. Chlapci vešli do tmavého rohu nádvoří pouze za svitu pochodně. „Podívej, támhle je ta studna,“ vykřikl Sam, pochyby a strach byly tytam. „Je tu větší tma, než jsem předpokládal, zapálíme i druhou pochodeň,“ zavelel Tomáš. Vyndal druhou a přiložil ji k té Samově.

Pochodeň začala prskat a vzduch plný prachu a smradu naplnila jemná vůně pryskyřice. Kluci tam tak seděli, vychutnávali si nezapomenutelný okamžik a představovali si, jak budou tento zážitek vypravovat ostatním skautům večer u táboráku. Budou jim povídat, jak se vypravili hledat tajemný

poklad opředený spoustou tajemství a legend.

„Pokračujeme,“ přerušil krásný okamžik Tomáš. Zvedl se a došel ke studni, kde začal prozkoumávat její okolí. Pečlivě se díval, ale v záři pochodně i mimo ni nic neviděl. Už si začal myslet, že naletěl staré legendě, která se tak dlouho předávala, až ztratila na pravdě, ale najednou se Sam opřel o kus ještě stále stojícího zdiva. Dva metry jižně od studny se nadzvedla dlaždice. Oba bratři se k ní rychle přihnali a společnými silami ji posunuli tak moc, že by tamtudy prolezl i tělnatější Oliver, který s nimi chodil do skauta.

„Co to asi je?“ zeptal se Tomáš, ačkoli to věděl. „Vypadá to jako chodba nebo začátek tunelu. Jsou tam nějaké schody,“ odpověděl mu na to Sam. Tomáš do tunelu odhodil pochodeň, aby lépe viděli, co se tam v husté tmě a oblaku

prachu skrývá. Opravdu tam byly schody, které vedly strmě dolů deset metrů pod zem. Pochodeň dopadla pod ně a oni nemohli vidět víc než nejasný obrys nejspíš starých dveří. Chlapci se na sebe podívali a vešli dovnitř.

Za svitu dohořívající pochodně to bylo pro kluky tajemné a vzrušující dobrodružství. Když došli na konec schodů, opřeli se o zed', zhluboka oddechovali a prohlíželi si staré dveře vyrobené z dřívě zřejmě pevného dřeva. Dnes to však bylo dřevo staré a ztrouchnivělé. I tak jim dalo práci dveře otevřít.

Vzali si nože a nejdřív zkoušeli zámek otevřít čepelí jako paklíčem, to se jim však nepodařilo, a tak zkusili druhý způsob. Pomocí ostrých nožů odřezali kusy dřeva okolo pantů, když to měli hotové, zasunul jeden z nich oba nože do mezery mezi starým dřevem

a kamennou podlahou. Tím nadzvedl dveře, druhý z nich do dveří pořádně strčil. Potom se dveře do tajemné místnosti rozletěly a chlapcům se naskytl pohled do temné tajemné místnosti. Oba se s nadšením na sebe usmáli. Sebrali dohořívající pochodně a vydali se vstříc neznámu.

Uvnitř je však čekalo zklamání, nic tam totiž nebylo. Nic kromě prachu a špíny. „Nic tu není,“ konstatoval Samuel. „Ale ano, něco tu přeci jen je,“ řekl Tomáš. Vzadu v koutě se leskly dvě staré rytířské dýky v krásně zdobených pochvách. Chlapci si je vzali a uložili do batohů na památku tohoto úžasného dobrodružství.

„Mně vlastně nevadí, že tady nic není, já jsem si užil dobrodružství a to mi stačí,“ řekl upřímně Sam. „Mně taky,“ odvětil Tomáš. Chlapci vylezli ven a užili si zbytek skautského víkendu.

Legenda, za kterou se kluci honili,
časem opravdu ztratila na pravdivosti,
neboť onou místností byla komůrka,
kterou nechal vybudovat František

Ferdinand pro své děti jako tajnou skrýš,
kde si s nimi hrával. Zapomenuté dýky
přežily jako jedny z mála věcí zkázu
majestátního zámku Konopiště.

text: Tereza Stibůrková, 8. C
Základní škola Benešov, Jiráskova 888

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008601

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání 2 správního obvodu obce s rozšířenou působností Benešov

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Autoři společné instalace: Kamila Adámková, Veronika Bednářová, Eline Bohatsch, Kateřina Čeperová, Lenka Čeperová, David Franc, Mariana Krátká, Viktorie Nedrová, Marek Novotný, Ondřej Peroutka, Anna Peroutková, Silvie Pešinová, Nela Vaněčková, Adéla Venderová, Bára Vrkočová

Vydala Posázaví o.p.s., Zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice

Grafická úprava a tisk: Pavel Fuksa

Vydání první 2022

Náklad 500 ks

ISBN 978-80-87684-61-0

MUD*